

[Н. А. Мулюкіна](#)

Ковальова Ірина Анатоліївна

КОВАЛЬОВА Ірина Анатоліївна (19. 05. 1970, смт Новоайдар, нині с-ще Щастинського р-ну Луганської обл.) — фахівець у галузі селекції та генетики винограду. Доктор сільськогосподарських наук (2021), член-кореспондент НААНУ (2023). Державна премія України в галузі науки і техніки (2016). Закінчила Одеський сільськогосподарський інститут (1992). Від 2001 працює в Інституті виноградарства і виноробства НААНУ (с-ще

Таїрове Одеського р-ну Одеської обл.): 2011—20 — завідувач відділу селекції, генетики та ампелографії, від 2020 — директор. Наукові дослідження: вдосконалення методики та скорочення термінів проведення клонової селекції методом індивідуального відбору кущів винограду; розроблення та впровадження системи генетичного контролю в цілісну систему сертифікованого виноградного розсадництва України; отримання та впровадження у виробництво унікального генетичного матеріалу сортів сучасної селекції і клонів сортів винограду різного напрямку використання, адаптованих для умов України, що є основою функціонування системи сертифікованого розсадництва. На основі експериментальних даних оптимізовано методику відбору та досліджень клонів підщепних сортів винограду. Вперше в Україні виділено та вивчено у двох вегетативних поколіннях і розмножено на сертифікованій основі перспективні за комплексом агробіологічних показників клони найбільш поширених підщепних сортів Рипарія × Рупестрис 101-14 і Берландієрі × Рипарія Кобера 5ББ, отримано вихідний матеріал високопродуктивних клонів, закладено банк клонів у тепличних умовах та базові маточники в розсадниках України. Генотипові та фенотипові відмінності клонів вперше було досліджено за

допомогою біотехнологічних та молекулярно-генетичних методів. Співавтор десяти сортів винограду.

Основні праці

Система сертифікованого виноградного розсадництва України. К., 2015; Виноград. О., 2018; Практичні результати та рекомендації щодо використання клонів підщепних сортів винограду в Україні. О., 2019; Ампелографічний атлас сортів і форм винограду селекції Національного наукового центру «Інститут виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова». К., 2024 (усі — співавт.).

Рекомендована література

1. Ковальова Ірина Анатоліївна: Біобібліогр. покажч. наук. пр. за 2005—2025 рр. О., 2025.

Бібліографічний опис:

Ковальова Ірина Анатоліївна / Н. А. Мулюкіна // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-889708>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України

([докладніше](#)).